

معماری اطلاعات سازمان

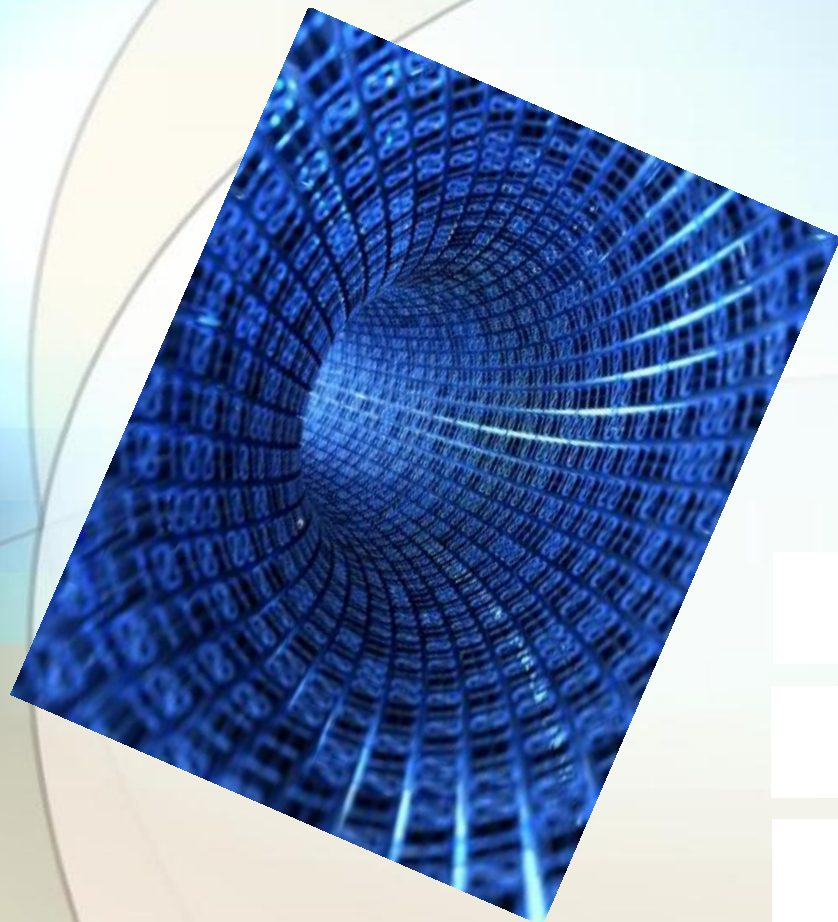
گرد آورندگان:

حفیظی

نصر

ساعی زاده

نام استاد:
خانم دکتر
عرفانی

اهداف ارائه

مقدمه معماری اطلاعات

تاریخچه معماری اطلاعات

مفهوم معماری اطلاعات

تعریف معماری اطلاعات

اصول راهبردی معماری اطلاعات

چگونگی ایجاد یک معماری اطلاعات موثر

مولفه های ایجاد یک معماری اطلاعات موثر

رویکردهای عمده در تبیین معماری اطلاعات

معماران معماری اطلاعات

نتیجه گیری

مقدمه:

به جرات می توان گفت که در تاریخ حیات بشر، هیچگاه به اندازه ابداعات و اختراعات گوناگون ثبت و ضبط نشده است. انسان هزاره سوم با سرعتی وصف ناپذیر به سمت کشف مجهولات حرکت می کند و به تعبیری اگر انسان گذشته یک اختراع و اکتشاف را طی نسل های متمادی با خود همراه می دید، انسان امروزی چندین و چند اختراع و نوآوری را در عصر خود تجربه می کند.

این حقیقت انکار ناپذیر، دانشمندان علوم مختلف را بر آن داشت تا عصر ما را "عصر انفجار اطلاعات" نام گذارند .

مقدمه:

باید پذیرفت که در دنیای دهکده گونه ی امروز ما "اطلاعات" نقش بنیادین را بر عهده دارد.

Ideas by Peter Morville

Illustrations by Jeff Calisher

در این میان نیاز به تعیین روش، چارچوب و مجموعه ای از خط مشی ها جهت سازماندهی، کد گذاری و انتقال اطلاعات ضروری به نظر میرسد، باید اصولی طراحی نمود که کاربران اجازه شناخت، جستجو و استفاده از اطلاعات را در کوتاه ترین زمان ممکن بدهد.

تاریخچه:

اصطلاح معماری اطلاعات برای نخستین بار در سال ۱۹۷۵ توسط Richrd soul war man مطرح گردید .
تعریفی که او از معماری اطلاعات ارائه داده چنین بود : « سازماندهی الگوها در قالب داده‌ها و ارائه این داده‌ها به صورتی واضح و در عین حال پیچیده »

در همین سال ۱۹۹۶ قانونی در کنگره آمریکا به تصویب رسید که به قانون " کلینگر کوهن " معروف شد.
مطابق این قانون، همه وزارتخانه‌ها و سازمان‌های فدرال آمریکا ملزم شدند معماری IT خود را تنظیم نمایند. مسئولیت تدوین، اصلاح و اجرای معماری IT یکپارچه در هر سازمان مطابق این قانون بر عهده مدیران ارشد اطلاعاتی آن سازمان قرار گرفت .

قانون کلینگر کوهن: « یک چارچوب یکپارچه برای ارتقاء یا نگهداری فناوری موجود و کسب فناوری اطلاعاتی جدید برای نیل به اهداف راهبردی سازمان و مدیریت منابع آن . »

مفهوم معماری اطلاعات:

اطلاع رسانی مجموعه ای از ابزارها و روش ها می داند که توسط متخصصین در مقیاسی وسیع جهت توصیف ساختار یک سیستم؛ یعنی شیوه ای که در آن اطلاعات سازماندهی، کدگذاری و منتقل می شوند. معماری اطلاعات شباهت بسیار کمی با موضوعات دارای رویکرد ذهنی دارد، و بیشتر شبیه به رویکردهای فلسفی مثل پدیده شناسی و ساختار گرایی است.

رویکرد معماری در برنامه ریزی و توسعه فناوری اطلاعات در یک سازمان، نهاد یا دولت نقشی اساسی دارد. می توان چنین گفت که معماری اطلاعات قادر است با سازماندهی اصولی اطلاعات به کاربران اجازه شناخت، جستجو و استفاده از اطلاعات را بدهد.

تعریف معماری اطلاعات:

➤ (Information Architecture) و به اختصار IA هنر و علم سازماندهی اطلاعات

در وب سایت ها، اینترنت ها، نرم افزارها، و واسط های کاربراست.

➤ طراحی ساختاری سامانه های اشتراک اطلاعات، که با هدف ارتقای یافت پذیری و

کاربرد پذیری انجام می شود.

➤ هر جا که نیاز به طراحی موجودیت یا سیستمی باشد که ابعاد یا پیچیدگی آن از یک

واحد معین فراتر رفته، یا نیازمندی های خاصی را تحمیل نماید.

➤ ارائه توصیفی فنی از یک سیستم که نشان دهنده ساختار اجزای آن، ارتباط بین آنها و

اصول و قواعد حاکم بر طراحی و تکامل آنها در گذر زمان باشد.

یافت پذیری:

در فرهنگ معماری اطلاعات، یافت پذیری (Findability) شاخصه‌ای است که قابلیت یافتن یک موضوع یا شی خاص را بیان می‌کند. به عبارت دیگر، یافت پذیری، کیفیتی است که قابلیت یافته شدن و مکان‌یابی را نشان می‌دهد.

کاربرد پذیری:

در طراحی تعامل، کاربرد پذیری (Usability) شاخصه‌ای است که میزان سهولت کاربردی یک ابزار را نشان می‌دهد. تعریف کاربرد پذیری از دیدگاه « سازمان بین‌المللی استانداردسازی »: «میزانی که یک محصول می‌تواند توسط کاربران خاصی برای رسیدن به هدفی معین، مورد استفاده قرار گرفته و در حین استفاده، ضمن داشتن اثربخشی و کارایی، رضایت کاربر را در زمینه مورد استفاده تأمین کند.»

اصول راهبردی معماری اطلاعات:

❖ بهینه سازی بودجه سازمانی از طریق برنامه ریزی و هماهنگی منابع مدیریت اطلاعات بین برنامه‌ها ، بخش‌ها و ادارات مختلف

❖ تسهیل تصمیم‌گیری مناسب از طریق تامین اطلاعات کارآمد

❖ پاسخگویی سریع به نیازهای اطلاعاتی از طریق سازماندهی پایگاه‌ها و سیستم‌های اطلاعاتی با هدف تامین حداکثر دسترسی ، تغییر و ارائه گزارش

❖ حل مسائل سازمانی با راه‌حل‌های سازمانی از طریق به حداقل رساندن افزونگی و دوباره کاری‌های اطلاعاتی

اصول راهبردی معماری اطلاعات:

❖ بهینه سازی سرمایه گذاری سازمانی در IT از طریق تدوین برنامه‌ها و معماری جامع فناوری اطلاعات

❖ مدیریت صحیح و کارآمد پروژه‌های فناوری اطلاعات

❖ پاسخگویی به شرایط در حال تغییر

Louis Rosenfeld

چگونگی ایجاد یک معماری اطلاعات موثر:

Morville و Rosenfeld در مقاله ای تحت عنوان " معماری اطلاعات برای تار جهان گستر" هدف از معماری اطلاعات را چنین تبیین نمودند:

❖ تلفیق طرح های سازماندهی، کدگذاری و انتقال اطلاعات از طریق سیستم های اطلاعاتی

❖ طراحی ساختاری فضاها ی اطلاعاتی به منظور تسهیل جستجو و دسترسی مستقیم به مدرک

❖ دانش و هنر طراحی و رده بندی وب سایت ها و اینترانت ها جهت یاری رساندن به افراد برای یافتن اطلاعات مورد نیاز

❖ تعیین روش و مجموعه ای از خط مشی ها با تاکید بر طراحی و معماری اصول فوق با توجه به چشم انداز دیجیتالی شدن

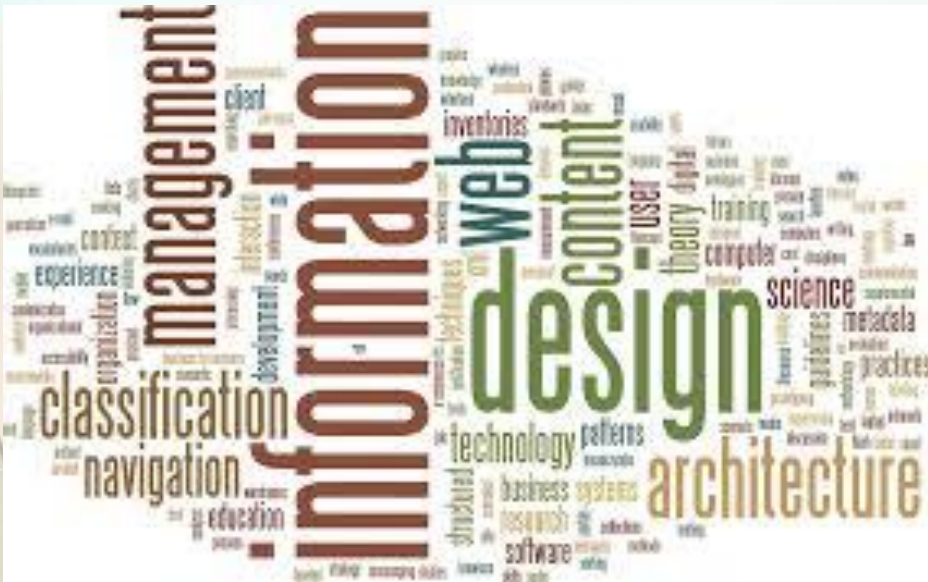

Peter Morville

مولفه های ایجاد معماری اطلاعات موثر:

➤ زمینه اطلاعات و محیط اطلاعاتی

- شامل شناخت اهداف کاری سازمان همچون اهداف سیاسی، فرهنگی، تکنولوژیکی و منابعی است که پیش از توسعه معماری اطلاعات بایستی مد نظر قرار گیرد. این شناخت از راه های زیر حاصل می گردد:
- مطالعه مدارک موجود

- گزارش هیات ها ، نمودارهای (چارت ها) سازمانی و پژوهش های پیشین

- مذاکرات افراد ذینفع و سیاست گذار

مولفه های ایجاد معماری اطلاعات موثر:

➤ محتوای اطلاعات

موثرترین روش برای شناخت اندازه و کیفیت محتوای اطلاعاتی منابع، استفاده از "سیاهه مندرجات" است.

➤ نیازهای کاربران

معماری اطلاعات موثربایستی انعکاس دهنده طرز فکر کاربران در مورد زمینه موضوعی مربوطه باشد. .

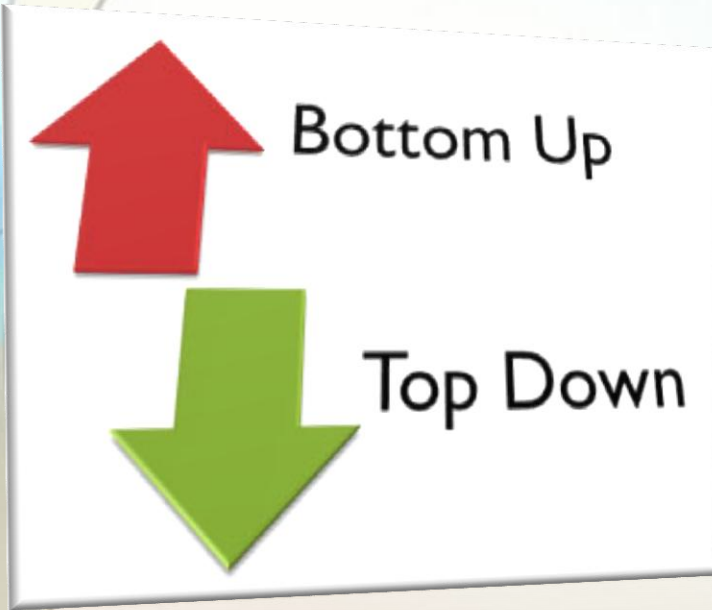
رویکردهای عمده در تبیین معماری اطلاعات :

➤ معماری اطلاعات از بالا به پایین

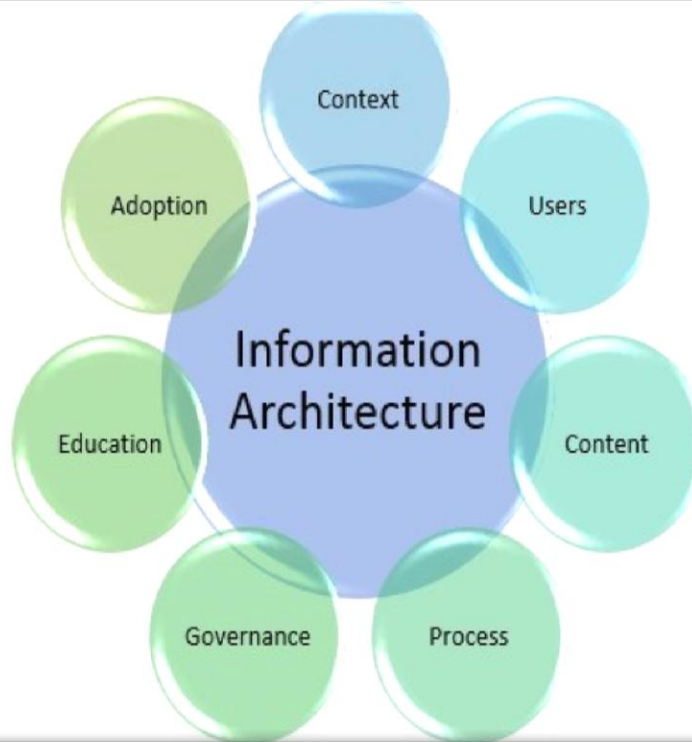
دربر گیرنده شناخت گسترده از استراتژی های موضوعی و نیازهای کاربران پیش از تعیین ساختار سطح بالای وب سایت است که نهایتاً به تبیین روابط جزئی میان مندرجات می انجامد.

➤ معماری اطلاعات از پایین به بالا

دربر گیرنده شناخت روابط جزئی میان مندرجات، ایجاد و طراحی صفحات نمایش به منظور نشان دادن چگونگی پشتیبانی سیستم از نیازهای خاص کاربران و سپس مورد توجه قرار دادن ساختار سطوح بالاتر ، جهت پاسخگویی به این نیازها ست.

معماران معماری اطلاعات :

❖ مدیران و طراحان اینترنت

❖ مدیران و طراحان وب سایت

❖ طراحان رسانه های تصویری

❖ برنامه نویسان

❖ کتابداران و اطلاع رسانی

❖ محققان فنی

❖ سایر افرادی که به نوعی در طراحی سیستم های اطلاعاتی نقش دارند

نتیجه گیری:

ایده اصلی معماری اطلاعات انعکاس دهنده نیازی اساسی جهت اعمال ساختار مدیریتی بهتر در قبال توسعه سیستم هاست. امروزه، با بسط و گسترش هرچه بیشتر کانال های ارتباطی میان سیستم ها از یک سو و افزایش حجم مبادله اطلاعات در اینترنت های همبسته و اینترنت، مفهوم معماری اطلاعات بیش از پیش مطرح گردیده است.

نخستین و مهمترین آنها، توجه ویژه به مقوله " اطلاعات " با در نظر گرفتن فناوری ها است که در این رابطه تاکید بر کاربرد و ارزش محتوای اطلاعات به عنوان عاملی رقابتی مطرح است.

- اولین اولویت نخست ما برای انطباق با نیازهای کاربران ، شناخت اصول اطلاعات و اندازه و حجم آن است.
- دومین آنها آن است که کاربران و معماران اطلاعات نیاز به شناخت و درک کاربردهای اطلاعات به منظور سیطره
- سومین مورد استفاده کاربران و معماران از شاخص هایی برای اندازه گیری و سنجش ارزش اطلاعات است

- i. Barker, Iain. “ What is Information Architecture?”. KM. April 2005
- ii. Davis, Gillian. “ Information Architecture and Librarianship”. 2005.
Available:<http://www.suite101.com/> .
- iii. Evernden, Roger ; Evernden, Elaine. “ Third Generation Information Architecture”.
Communications of the ACM. March 2003. Vol.46. No.3. PP.95-99.
- iv. Maloney, Krisellen ; Brake, Paul. “ Beyond Information Architecture: A System
Integration Approach to Web-site Design”.Information Technology and Libraries.
December 2004. PP.145-152.
- v. Surla, Stacy Merrill. “ Information Architecture:Inquiry and Application”. Bulletin
of the American Society for Information Science and Technology.
August/September 2006. PP.5-6.
- vi. White, Martin. “ Information Architecture”. The Electronic Library. 2004. Vol.22.
No.3. PP.218-219.